

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 4C/313/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813207149
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Farkašovská
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2013:7813207149.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Ivetou Farkašovskou v právnej veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia s.r.o., Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Karadžičova 8, P. O. Box 205, Bratislava proti žalovanému F. R., nar. XX. XX. XXXX, X. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, právne zast. JUDr. Ambróz Motyka, Nám. SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 603,75 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd z a m i e t a žalobu o zaplatenie 248,95 Eur.

Žalobu v prevyšujúcej časti súd v y l u č u j e na samostatné konanie, kde bude rozhodnuté aj o trovách tohto konania.

odôvodnenie:

Žalobca pôvodne návrhom na vydanie platobného rozkazu žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 603,75 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 122,90 Eur od 12. 08. 2010 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 134,50 Eur od 12. 07. 2010 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 97,40 Eur od 12. 09. 2010 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o pripojení uzatvorenej podľa ust. § 43 a nasl. zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách medzi právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s., ktorej práva, povinnosti, záväzky a pohľadávky prevzala v dôsledku zlúčenia spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a žalovaným, právny predchodca žalobcu poskytol a sprístupnil žalovanému verejné elektronické komunikačné služby prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. za podmienok stanovených predmetnou zmluvou o pripojení, za čo sa žalovaný zaviazal uhradiť dohodnutú cenu za poskytované služby. Právny predchodca žalobcu verejné elektronické komunikačné služby žalovanému riadne a včas poskytol a sprístupnil, a na cenu za poskytnuté služby v zmysle zmluvných dojednaní zmluvy o pripojení vystavil a doručil žalovanému: - faktúru č. 7006752893 s dátumom splatnosti do 11. 08. 2010, ktorej dlžná suma ku dňu postúpenia pohľadávky predstavovala sumu 122,90 Eur, - faktúru č. 7005742652 s dátumom splatnosti do 11. 07. 2010, ktorej dlžná suma ku dňu postúpenia pohľadávky predstavovala sumu 134,50 Eur, - faktúru č. 7007779087 s dátumom splatnosti do 11. 09. 2010, ktorej dlžná suma ku dňu postúpenia pohľadávky predstavovala sumu 97,40 Eur. Zároveň si žalobca voči žalovanému z titulu porušenia jeho povinností vyplývajúcich zo zmluvy o pripojení uplatnil právo na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 248,95 Eur v zmysle zmluvných dojednaní zmluvy o pripojení vyúčtovanej vo faktúre č. 7106271301 a v sume 2,50 Eur v zmysle zmluvných dojednaní zmluvy o pripojení vyúčtovanej vo faktúre č. 7008788778. Napriek tomu, že právny predchodca žalobcu verejné elektronické komunikačné služby žalovanému riadne a včas poskytol a sprístupnil, žalovaný mu v rozpore so zmluvnými dojednaniami zmluvy o pripojení dohodnutú cenu za poskytnuté služby neuhradil riadne a včas, čím sa dostal do omeškania. Na základe

zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. ako postupcom a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia s.r.o. ako postupníkom dňa 03. 10. 2012 bola pohľadávka voči žalovanému z titulu nezaplatených dlžných faktúr vo výške dlžnej istiny 603,75 Eur s príslušenstvom postúpená spoločnosti Intrum Justitia Slovakia s.r.o. Žalobca si zároveň, citujúc ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. platného a účinného od 01. 01. 2009, uplatnil aj zákonný úrok z omeškania.

Súd v konaní nevydal platobný rozkaz z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok pre spotrebiteľa v zmysle ust. § 172 ods. 9 zákona NZ ČSR č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v texte ďalej len ako "O. s. p.").

Oznámením adresovaným a doručeným tunajšiemu súdu dňa 26. 08. 2013 vstúpil do predmetného konania na strane odporcu vedľajší účastník, a to Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS.

Na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok dňa 24. 09. 2013 sa právny zástupca žalobcu nedostavil. Svoju neúčasť ospravedlnil prostredníctvom elektronických prostriedkov učeným podaním doručeným súdu dňa 23. 09. 2013 z dôvodu jeho kolízie s pojednávaním nariadeným iným okresným súdom. V podaní zároveň (okrem iného) uviedol, že zmluvná pokuta dojednaná medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dojednaná platne v súlade s ust. § 544 ods. 2 O. z., bola dojednaná písomne s uvedením výšky zmluvnej pokuty a dojednanie o zmluvnej pokute je dojednaním individuálnym. Zdôraznil, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva zákaz zjednania zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím inštitútom upraveným zákonom a nárok na jej zaplatenie vznikol z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností žalovaným, konkrétne neplatenie dohodnutej ceny za poskytnuté využité služby a porušenie záväzku doby viazanosti. Postavenie žalovaného ako spotrebiteľa sa dojednaním zmluvnej pokuty nijako nezhoršilo, nakoľko nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty by žalobcovi nevznikol, ak by si žalovaný a to bez ohľadu na to, či je alebo nie je spotrebiteľom, plnil svoje povinnosti, ku ktorým sa zmluvne zaviazal, riadne a včas. V prípade označenia zjednanej zmluvnej podmienky za neprijateľnú podmienku sa vlastne vytvára neudržateľný stav, kedy súdna ochrana je poskytovaná nezodpovednému a ľahkovážnemu spotrebiteľovi na úkor poctivého dodávateľa, ktorý si na rozdiel od spotrebiteľa svoj záväzok riadne a včas splnil, pričom spotrebiteľ v tomto prípade svoj záväzok platiť dohodnutú cenu za služby počas doby viazanosti preukázateľne porušil. Uplatnenú zmluvnú pokutu považuje vzhľadom na preukázané porušenie zmluvnej povinnosti žalovaného za spravodlivú, primeranú a plniacu svoj účel vo vzťahu k porušovanej povinnosti a na jej zaplatení trvá v celom rozsahu.

Vedľajší účastník vystupujúci na strane žalovaného neúčasť na spomínanom pojednávaní z dôvodu hospodárnosti konania ospravedlnil jeho vyjadrením k žalobe (súdu doručenom dňa 18. 09. 2013) v rámci ktorého súčasne namietol opodstatnenosť uplatnenej zmluvnej pokuty a taktiež samostatného nároku na zaplatenie sumy 135,40 Eur s prísl. a vzniesol námietku premlčania samostatného nároku na zaplatenie sumy 134,50 Eur s prísl. splatnej 11. 07. 2010, pretože žaloba bola súdu doručená dňa 12. 07. 2013, teda po uplynutí premlčacej doby. Poukázaním na ust. §§ 53 ods. 1, 53 ods. 4 písm. k) a 53 ods. 5 zákona FZ ČSFR č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (v texte ďalej len ako "Občiansky zákonník") namietol opodstatnenosť nároku žalobcu na zmluvnú pokutu, pretože žalovaný by mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej a nezmenenej výške za akékoľvek porušenie svojich povinností v zmysle zmluvného vzťahu so žalobcom. Takáto zmluvná pokuta má nežiaduci rozmer, je neobhájiteľná a neprimerane ukracuje spotrebiteľa. Taktiež dodal, že súdna kontrola štandardných formulárových zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl. Je podstatné a rozhodujúce, že napádaná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Žalobcom uplatnená zmluvná pokuta bola vo vzťahu k právnemu predchodcovi žalobcu súdmi opakovane judikovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka (rozsudky Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/31/2012-42 zo dňa 15. 03. 2012, č. k. 16Co/32/2012-42 zo dňa 15. 03. 2012, sp. zn. 3Co/26/2012 zo dňa 23. 05. 2012 a sp. zn. 7Co/36/2012 zo dňa 21. 06. 2012). Vzhľadom k uvedeným právoplatným rozsudkom dodávateľ s poukazom na § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka je povinný zdržať sa používania nekalej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Citované právoplatné rozsudky predstavujú pre žalobcu zákonnú

prekážku uplatňovať nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky a zároveň zákonnú prekážku pre súd priznať žalobcovi plnenie z takejto absolútne neplatnej zmluvnej podmienky.

Neúčast' žalovaného na pojednávaní ospravedlnila osobne jeho družka z dôvodu, že žalovaný sa zdržiava v Českej republike, kde si hľadá prácu.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti účastníkov podľa § 101 ods. 2 O. s. p.

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi pripojenými k žalobe a to Zmluvou o pripojení zo dňa 15. 03. 2010, Dodatkom k Zmluve o pripojení zo dňa 15. 03. 2010, Preregistračným formulárom zo dňa 15. 03. 2013, faktúrou č. 7005742652 splatnou dňa 11. 07. 2010 a znejúcou na sumu 137,00 Eur, faktúrou č. 7006752893 splatnou dňa 11. 08. 2010 a znejúcou na sumu 122,90 Eur, faktúrou č. 7007779087 splatnou dňa 11. 09. 2010 a znejúcou na sumu 97,40 Eur, faktúrou č. 7106271301 splatnou dňa 09. 07. 2011 a znejúcou na sumu 248,95 Eur a faktúrou č. 7008788778 splatnou dňa 11. 10. 2010 a znejúcou na sumu 2,50 Eur a Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 03. 10. 2012.

Podľa ust. § 544 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

V zmysle ust. § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30. 11. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23. 05. 2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 06. 12. 2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. 03. 2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej v texte len ako „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súdom ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (ust. § 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (ust. § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z dôvodov vyššie uvedených súd žalobu o zaplatenie 248,95 Eur (teda v časti zaplatenia zmluvnej pokuty) zamietol, keďže sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

O vylúčení žaloby v prevyšujúcej časti na samostatné konanie súd rozhodol podľa § 112 O. s. p., v rámci ktorého bude rozhodnuté aj o trovách tohto konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 O. s. p., pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.